

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO VILNIAUS APSKRITYJE
INFORMACIJA APIE 2017 M. PIRMO PUSMEČIO VEIKLĄ

2017 m. liepos 21 Nr. 7 - 30
Vilnius

Vykdydami Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio reikalavimą, Vyriausybės atstovai apskrityse kiekvieną pusmetį Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyta tvarka pateikia informaciją apie savo veiklą Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir viešai šią informaciją skelbia savo interneto tinklalapyje pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII -730 8 straipsnio reikalavimą.

Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje (toliau - Vyriausybės atstovas) atlieka **aštuonių** Vilniaus apskrities savivaldybių (**Vilniaus miesto, Elektrėnų bei Vilniaus, Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių, Trakų, Ukmergės rajonų**) administracinę priežiūrą.

Informacija apie 2017 metų I pusmečio veiklą pateikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 11 (LR Vyriausybės 2011 m. vasario 2 d. nutarimo Nr. 135 redakcija) patvirtintu Vyriausybės atstovo veiklos koordinavimo ir informacijos apie veiklą pateikimo tvarkos aprašu.

1. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų savivaldybių kolegialių ir nekolegialių administravimo subjektų priimtų teisės aktų prieštaravimai Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams (toliau – įstatymai ir Vyriausybės sprendimai) bei Vyriausybės atstovo pateikti motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo ar panaikinimo klausimus:

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai - 5, administracijos direktorei -1, Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktoriui -1. Iš viso – 7.

Vilniaus rajono savivaldybės tarybai – 1.

Elektrėnų savivaldybės tarybai – 1.

Trakų rajono savivaldybės tarybai -2, administracijos direktoriui -1. Iš viso – 3.

Širvintų rajono savivaldybės tarybai – 1.

Švenčionių rajono savivaldybės tarybai -1, Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyriaus vedėjai -1. Iš viso – 2.

Per 2017 m. pirmą pusmetį Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnyba nustatė, kad Vilniaus apskrities savivaldybių kolegialūs ir nekolegialūs administravimo subjektai priėmė **15** teisės aktų, kurie prieštaravo įstatymams ar Vyriausybės sprendimams. Daugiausia motyvuotų teikimų dėl teisės aktų pažeidimų pateikta Vilniaus miesto savivaldybei - 7, Trakų rajono savivaldybei - 3, Švenčionių rajono savivaldybei -2 teikimai.

Prižiūrimų savivaldybių priimti teisės aktai, pažeidė šiuos aukštesnės galios teisės aktus:

Istatymus

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas – **28¹** kartus

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas – **12²** kartų

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas – **1** kartą

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas – **10³** kartų

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas – **1** kartą

Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos įstatymas – **1** kartą

Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą – **4⁴** kartus

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą – **3** kartus

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą – **2** kartus

Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą – **2** kartus

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymą – **3⁵** kartus

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymą – **1** kartą

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą – **1** kartą

Vyriausybės nutarimus

Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta LR Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 - **2⁶** kartus

Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas, patvirtintas LR Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 583 „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ - **2⁷** kartus

Socialinio būsto nuomos sutarties pavyzdinė forma, patvirtinta LR Vyriausybės 2015 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 177 „Dėl Socialinio būsto nuomos sutarties pavyzdinės formos patvirtinimo“ - **2⁸** kartus

Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašas, patvirtintas LR Vyriausybės 2008-03-12 nutarimu Nr. 206 - **1** kartą

Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, patvirtintos LR Vyriausybės 2011-06-29 nutarimu Nr. 768 - **1** kartą

¹ 16 kartų iš 28 pažeistas šiame akte reglamentuojamas savivaldybių veiklos *teisėtumo* principas.

² 11 kartų iš 12 pažeistas *įstatymo viršenybės* principas, t. y. savivaldybės administravimo subjektui neturint kompetencijos priimti atitinkamą teisės aktą ar viršijant nustatytą kompetenciją.

³ Teisės aktas pažeistas priimtu vienu savivaldybės administraciniu aktu.

⁴ Teisės aktas pažeistas 2 kartus iš 4 vienu savivaldybės administraciniu aktu.

⁵ Teisės aktas pažeistas vienu savivaldybės administraciniu aktu.

⁶ Teisės aktas pažeistas vienu savivaldybės administraciniu aktu.

⁷ Teisės aktas pažeistas vienu savivaldybės administraciniu aktu.

⁸ Teisės aktas pažeistas vienu savivaldybės administraciniu aktu.

Ministrų įsakymus

Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinių taisyklės, patvirtintos LR Aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-745 – 36⁹ kartus

Lietuvos higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinta LR Sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 - 2 kartus

Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašas, patvirtintas LR Aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymu Nr. D1-87 - 2¹⁰ kartus

Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės, patvirtintos LR Aplinkos ministro 2007-12-29 įsakymu Nr. D1-717 – 1 kartą

Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas, patvirtintas LR Švietimo ir mokslo ministro 2013-11-21 įsakymu Nr. V-1106 – 1 kartą

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 42 punktą nustato savivaldybių funkciją – vykdyti butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūra ir kontrolę pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles. LR Aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-745 pakeista dalis **Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinių taisyklių** nuostatų: pakeistas patikrinimų rūšių ratas, tikrinami duomenys apie viešuosius pirkimus, mažareikšmio pažeidimo samprata ir jo ištaisymo sąlygos, tikrintojo teisės, tikrinimų apimtis ir kt.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustas Vilniaus apskrities savivaldybės dėl teisės aktų pakeitimų įgyvendinimo. Nustatyta, jog Ukmergės ir Šalčininkų rajono savivaldybės įgyvendino teisės aktų pakeitimus dar iki patikrinimo, Vilniaus miesto, Vilniaus, Širvintų, Švenčionių, Trakų rajonų ir Elektrėnų savivaldybės nebuvo atnaujinusios savo patvirtintų taisyklių. Vilniaus m. savivaldybė įgyvendino teisės aktų reikalavimus patikrinimo metu, todėl teikimai buvo pateikti Elektrėnų bei Vilniaus, Trakų, Širvintų ir Švenčionių rajonų savivaldybės taryboms. Elektrėnų bei Vilniaus, Širvintų ir Švenčionių rajonų savivaldybės **teikimus įvykdė**. Trakų rajono savivaldybei teikimo įvykdymo terminas **prateistas iki artimiausio tarybos posėdžio**.

Lietuvos Respublikos Seimas 2016 m. birželio 28 d. priėmė **Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo** Nr. I-533 3, 4, 6, 9, 10³, 13, 14, 15, 16, 20, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymą, kurio 15 straipsniu pakeitė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 33 straipsnį, jo 2 dalyje įtvirtindamas pareigą savivaldybės tarybai nustatyti seniūnaičių rinkimų tvarką.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Trakų rajono savivaldybės administracijos direktorius įsakymu patvirtintas *Trakų rajono savivaldybės seniūnaičių rinkimų organizavimo tvarkos aprašas*. Vyriausybės atstovė, įvertinusi tai, kad savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas priimtas ne pagal kompetenciją teisės aktą priimančio subjekto, teikimu pasiūlė panaikinti šį teisės aktą Trakų rajono savivaldybės administracijos direktorius ginčijamą aktą panaikino ir Vyriausybės atstovo **teikimą įvykdė**.

⁹ Teisės aktas pažeistas penkiais savivaldybės administraciniais aktais po 7-8 pažeidimus.

¹⁰ Teisės aktas pažeistas vienu savivaldybės administraciniu aktu.

Lietuvos Respublikos Seimas 2016 m. birželio 28 d. priėmė **Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo** Nr. I-533 3, 4, 6, 9, 10³, 13, 14, 15, 16, 20, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymą, kuriuo pakeitė ir naujai išdėstė 35 straipsnio nuostatas, susijusias su seniūnaičių sueigos reglamentavimu.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009-03-26 sprendimo Nr. S1-98 2 punktu patvirtinti *Trakų rajono savivaldybės seniūnijų seniūnaičių sueigos nuostatai* neatitiko pasikeitusio teisinio reglamentavimo. Vyriausybės atstovas pateikė teikimą savivaldybės tarybai, siūlydama pakeisti Seniūnaičių sueigos nuostatas, suderinant 1, 5, 9, 17 punktų nuostatas su Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 14 ir 15 dalių, 33 straipsnio 2 dalies, 35 straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatomis ir papildant seniūnaičių sueigos nuostatas bendruomeninių organizacijų deleguotų atstovų skaičiumi, jų delegavimo į išplėstines seniūnaičių sueigas bei jų rotavimo ar atšaukimo tvarka, išplėstinės seniūnaičių sueigos organizavimo, sprendimų rengimo, svarstymo ir priėmimo tvarka. Trakų rajono savivaldybė Vyriausybės atstovo **teikimą įvykdė**.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 34 straipsnio 3 dalis nustato socialinės globos senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia (išskyrus asmenis su sunkia negalia), socialinės rizikos vaikams, socialinės rizikos suaugusiems asmenims finansavimo nuostatas. Jas detalizuoja Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 patvirtinta **Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika** (toliau – Metodika) bei **Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas**, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 583 (toliau – Tvarkos aprašas)

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius 2014 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 30-2631 patvirtino Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašą, kurio 53 punktas nustatė, jog socialinės globos finansavimas iš Savivaldybės biudžeto lėšų ar valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų Savivaldybės biudžetui neskiriamas tiems asmenims, kurie pasirašę išlaikymo iki gyvos galvos (rentos) sutartis. Priėmus sprendimą skirti paslaugas šiems asmenims, už jas jie moka visą socialinės globos kainą. Vyriausybės atstovas nustatė, jog Aprašo 53 punktas neatitinka Socialinių paslaugų įstatymo 34 straipsnio 3 dalies, Metodikos 8 punkto ir 32 punkto 2 pastraipos bei Tvarkos aprašo 36 ir 42 punktų nuostatų, todėl teikimu pasiūlė Aprašo 53 punktą pakeisti ar panaikinti. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašą pakeitė, pripažindamas Aprašo 53 punktą netekusiu galios ir tuo pačiu Vyriausybės atstovo **teikimą įvykdė**.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnis įtvirtina *įstatymo viršenybės* principą, kuris reiškia, jog viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 patvirtintos **Lietuvos higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“** (toliau – Higienos norma) nustato, kad vaikų skaičius grupėse gali būti: nuo 2 iki 3 metų amžiaus grupėje – ne daugiau kaip 15 vaikų (5.3. p.); nuo 3 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 20 vaikų (5.4. p.). Higienos normos 2 punkte nustatyta, jog šios higienos normos reikalavimai privalomi švietimo teikėjams, vykdančioms ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, jų steigėjams bei kitiems šiame punkte išvardintiems subjektams, o Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 45 straipsnio 1 dalis numato, kad higienos norminių aktų ar kitų visuomenės sveikatos srities teisės aktų pažeidimas užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt iki šešių šimtų eurų.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktorius 2017 m. balandžio 19 d. priėmė įsakymą Nr. A15-983/17(2.1.4-KS) „Dėl 2017-2018 mokslo metų švietimo įstaigų, vykdančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, grupių skaičiaus tvirtinimo“, kuriuo

įpareigojo 2017-2018 mokslo metais švietimo įstaigų, vykdančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, vadovus komplektuojant grupes priimti į 1,5–3 metų amžiaus vaikų grupes ne mažiau kaip 18 vaikų ir į 3–4, 4–5, 5–6, 6–7 metų ir tokio amžiaus mišrias grupes – ne mažiau kaip 23 vaikus. Vyriausybės atstovas nustatė, jog Įsakymas priimtas viršijant kompetencijos ribas¹¹ ir prieštarauja aukštesnės galios teisės aktų nuostatomis: Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsniui, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 58 straipsnio 2 dalies 2 punktui¹² bei Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatytam savivaldybių veiklos *teisėtumo* principui. Vyriausybės atstovas teikimu pasiūlė Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktoriui svarstyti Įsakymo panaikinimo klausimą. Atsisakius vykdyti teikimą, Vyriausybės atstovas ***kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą.***

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 58 straipsnis reglamentuoja savivaldybės institucijų įgaliojimus švietimo valdymo srityje. Minimo straipsnio 2 dalies 2 punktas kompetenciją organizuoti ikimokyklinį ugdymą, priešmokyklinį ugdymą, bendrąjį ugdymą, profesinį mokymą ir profesinį orientavimą, kitą vaikų neformalųjį švietimą, suaugusiųjų neformalųjį švietimą priskiria savivaldybės vykdomajai institucijai (t. y. savivaldybės administracijos direktoriui arba jo pavaduotojui).

Vykdam savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjas 2017 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. VO-23 „Dėl Švenčionių rajono Švenčionėlių Mindaugo gimnazijos suaugusiųjų ir jaunimo ugdymo skyriaus ugdomojo proceso organizavimo vietos pakeitimo“ pateikė privalomojo pobūdžio nurodymus Švenčionėlių Mindaugo gimnazijos direktorei dėl klasių perkėlimo į kitas patalpas bei vandens ir šilumos tiekimo nutraukimo į tam tikrą pastatą. Vyriausybės atstovė, įvertinusi tai, jog įsakymas priimtas ne pagal kompetenciją teisės aktą priimančio subjekto, teikimu pasiūlė panaikinti šį Švenčionių rajono savivaldybės Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyriaus vedėjos įsakymą. Švenčionių rajono savivaldybė ginčijamą aktą panaikino ir Vyriausybės atstovės ***teikimą įvykdė.***

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalis įtvirtina šiuos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaros principai: solidarumo, proporcingumo, nediskriminavimo, sąnaudų susigrąžinimo bei principas „teršėjas moka“. **Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3** straipsnio 1 dalies 3 punktas taip pat įtvirtina *proporcingumo* principą, kuris reiškia, administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2017-02-01 priėmė sprendimą Nr. 1-818 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“. Sprendimo 1 punktu patvirtinti Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatai. Vyriausybės atstovė nustatė, jog Nuostatų 10, 12 ir 24 punktai bei 3 priedas ta apimtimi, kuria kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal nekilnojamojo turto objekto paskirtį ir jo plotą, neatsižvelgiant į tai, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai nesinaudoja kolektyviniais konteineriais, ar tiems, kurie naudojami individualiais konteineriais (t. y., kintamoji rinkliavos dedamoji nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais konteineriais, nustatoma ne pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį), prieštarauja *proporcingumo* principui. Vyriausybės atstovė pateikė teikimą dėl Nuostatų pakeitimo, suderinant juos su aukščiau minėtų teisės aktų nuostatomis. Per nustatytą terminą teikimas įvykdytas nebuvo. Vyriausybės atstovė kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

¹¹ Nei Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, nei kitų teisės aktų nuostatos nesuteikia teisės savivaldybės administracijos struktūrinio padalinio - departamento - direktoriui priimti privalomojo pobūdžio teisės aktus – įsakymus, taikomus švietimo įstaigų vadovams.

¹² Kompetenciją organizuoti ikimokyklinį ugdymą, priešmokyklinį ugdymą, bendrąjį ugdymą, profesinį mokymą ir profesinį orientavimą, kitą vaikų neformalųjį švietimą, suaugusiųjų neformalųjį švietimą yra priskirta savivaldybės vykdomajai institucijai.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 20 straipsnis reglamentuoja želdynų ir želdinių apsaugą, o šio įstatymo nuostatas detalizuoja Vyriausybės 2008-03-12 nutarimu Nr. 206 patvirtintas **Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, sąrašas** (toliau – Kriterijų sąrašas), Aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymu Nr. D1-87 patvirtintas **Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašas** (toliau – Saugotinių medžių aprašas) bei Aplinkos ministro 2007-12-29 įsakymu Nr. D1-717 patvirtintos **Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės** (toliau – Medžių ir krūmų taisyklės).

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2016-05-11 priėmė sprendimą Nr. 1-446 kuriuo patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau šiame tekste – Taisyklės). Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Taisyklių 9, 10.2, 18, 26.1, 26.2, 26.5, 26.6 punktai bei Taisyklių 1 priedo 6 eilutė neatitinka aukštesnės galios teisės aktų reikalavimų. Taisyklių 9 punktas, susiaurinantis medžių ir krūmų priskyrimą saugotiniems, t. y. numatantis medžių ir krūmų saugotiniems priskyrimą tik miesto žemėje, neatitinka Želdynų įstatymo 20 straipsnio 1 dalies, Kriterijų sąrašo 3.8-3.11 punktų reikalavimų ir turi būti papildytas minėtuose punktuose nustatytais kriterijais. Taisyklių 10.2 punktas bei 1 priedo 6 eilutė ta apimtimi, kuria nustato baigtinį asmenų, turinčių teisę teikti prašymus dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, genėjimo ar kitokio pertvarkymo, prieštarauja Želdynų įstatymo 20 straipsnio 3 daliai, Saugotinių medžių aprašo 13.1 punktui, o kartu ir *teisėtumo* bei *įstatymo viršenybės* principams. Taisyklės, ta apimtimi, kuria nėra nustatyti visi Saugotinių medžių aprašo 10 punkte reglamentuojami atvejai, kada nereikia leidimų kirsti/šalinti saugotinius medžius ir krūmus, neatitinka Saugotinių medžių aprašo 10.1.1, 10.1.2, 10.1.4, 10.2, 10.3 punktų, o tuo pačiu ir Želdynų įstatymo 20 straipsnio 3 dalies nuostatų bei *teisėtumo* principo. Taisyklių 26.1, 26.2, 26.5, 26.6 papunkčiai neatitinka Želdynų įstatymo 22 straipsnio 1 dalies, Medžių ir krūmų taisyklių 5 punkto nuostatų bei *pažeidžia teisėtumo* ir *aiškumo*¹³ principus. Vyriausybės atstovė teikimu pasiūlė Vilniaus miesto savivaldybės tarybai svarstyti minėtų Taisyklių pakeitimo klausimą. ***Teikimas įvykdymo terminas dar nepasibaigęs.***

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 8 straipsnio 5 dalis nustato, kad savivaldybės ar kelių savivaldybių sudarytos vertinimo tarybos sprendžia dėl savivaldybės teritorijoje esančio vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamojo kultūros paveldo vertingųjų savybių ir vietinio reikšmingumo lygmens nustatymo, vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijos ribų apibrėžimo ir apsaugos reikalingumo, apsaugos vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamosioms kultūros vertybėms netaikymo ar tokių vertybių apskaitos duomenų tikslinimo.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2012-04-11 sprendimu Nr. 1-526 patvirtino Vilniaus miesto nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nuostatus. Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Nuostatų 6.1-6.5, 7.1 punktai neatitinka Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje nustatyto teisinio reglamentavimo, kadangi nepagrįstai išplečia Vertinimo tarybų kompetencijos ribas. Vyriausybės atstovė teikimu pasiūlė Vilniaus miesto savivaldybės tarybai svarstyti minėtų Taisyklių pakeitimo klausimą. ***Teikimas įvykdymo terminas dar nepasibaigęs.***

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas reglamentuoja paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas ir kt. **Lietuvos Respublikos civilinio kodekso** 6.623 straipsnis reglamentuoja apgyvendinimo bendrabučiuose principus.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2017 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. 1-809 patvirtino Vilniaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto išnuomojimo ir naudojimo tvarkos aprašą (toliau – Būsto tvarkos aprašas), kuriame nustatė nuostatas, ribojančias galimybes asmenims ir šeimoms išsinuomoti didesnio naudingo ploto socialinį būstą, išplečiančias socialinio būsto nuomojimo atvejų sąrašą, nustatančias papildomas socialinio būsto nuomos sutarties keitimo į savivaldybės būsto nuomos sutartį sąlygas, numatančias galimybę gyvenamąsias patalpas bendrabučiuose nuomoti kaip socialinį būstą ir išplečiančias asmenų grupių ir tikslų, kuriems

¹³ Šis principas įtvirtintas Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 6 p.

nuomojamos gyvenamosios patalpos bendrabučiuose, sąrašą bei numatančias galimybes paramą būstui išsinuomoti teikti subnuomojant privatiems subjektams priklausanti būstą (Būsto tvarkos aprašo 14 ir 32 punktai, 42.4 papunktis, 46–51 punktai, 64, 71, 72 ir 78 punktai). Vykdam savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad paminėtos Būsto tvarkos aprašo nuostatos prieštarauja Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 2 straipsnio 12 daliai, 6 straipsnio 2 daliai, 9 straipsnio 1 daliai, 15 straipsnio 1 ir 2 dalims, 16 straipsnio 1, 9 ir 11 dalims ir 20 straipsnio 6 daliai, taip pat Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.623 straipsnio 1 ir 2 dalims. Vyriausybės atstovas teikimu pasiūlė prieštaraujančias Būsto tvarkos aprašo nuostatas panaikinti arba pakeisti, suderinant jas su įstatymų nuostatomis. Gavus motyvuotą savivaldybės mero prašymą pratęsti teikimo įvykdymo terminą, Vyriausybės atstovė ***pratęsė teikimo įvykdymo terminą*** iki 2017 m. rugsėjo 30 d.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.580 straipsnis reglamentuoja gyvenamosios patalpos nuomos sutarties turinį, kuriame viena sutarties sąlygų yra reikalavimas numatyti nuomos mokesčio dydį. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 177 patvirtintoje Socialinio būsto nuomos sutarties pavyzdinėje formoje taip pat numatyta sąlyga nurodyti konkretų nuomos mokesčio dydį.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2017 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. 1-847 patvirtino Vilniaus miesto savivaldybės būsto nuomos sutarties formą, Vilniaus miesto savivaldybės būsto terminuotos nuomos sutarties formą, Vilniaus miesto savivaldybės socialinio būsto nuomos sutarties formą ir Vilniaus miesto savivaldybės socialinio būsto terminuotos nuomos sutarties formą. Vykdam savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad paminėtų sutarčių formose nėra palikta galimybių nustatyti konkretų nuomos dydį, o tai prieštarauja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.580 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 18 d. nutarimui Nr. 177 „Dėl Socialinio būsto nuomos sutarties pavyzdinės formos patvirtinimo“. Vyriausybės atstovas teikimu pasiūlė paminėtas sutarčių formas pakeisti, numatant galimybę jose nurodyti konkretų nuomos dydį. Atsisakius vykdyti teikimą ***Vyriausybės atstovė sprendimą apskundė teismui.***

Teisės pažeidimų , padarytų priimant savivaldybių institucijų administracinius aktus, pagrindinės priežastys:

1. Dalies valstybės tarnautojų, dirbančių administracijoje, ir savivaldybės politikų gebėjimų ir/ar teisinių žinių stoka rengiant teisės aktų projektus ir įgyvendinant įstatymų reikalavimus.
2. Dažna teisės aktų kaita ir savivaldybės administravimo subjektų neoperatyvumas įgyvendinat pasikeitusius teisės aktų reikalavimus, didelis savivaldybėse dirbančių specialistų darbų krūvis.
3. Nepakankamas savivaldybių administracijų vadovų dėmesys valstybės tarnautojų tarnybinės atsakomybės ir tarnautojų mokymo, jų veiklos vertinimo klausimams.

2. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų Vilniaus apskrities savivaldybių neįgyvendintų įstatymų, Vyriausybės sprendimų atvejai ir tuo pačiu Vyriausybės atstovo pateikti savivaldybių administravimo subjektams reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės sprendimą:

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui – 3.

Vilniaus rajono savivaldybės tarybai - 1.

Elektrėnų savivaldybės tarybai – 1, administracijos direktoriui -1, iš viso – 2.

Trakų rajono savivaldybės tarybai – 2.

Širvintų rajono savivaldybės tarybai –1, administracijos direktoriui -1, iš viso – 2.

Švenčionių rajono savivaldybės tarybai - 3.

Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktoriui – 1.

Per 2017 m. pirmą pusmetį Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnyba nustatė, kad Vilniaus apskrities savivaldybių administravimo subjektai **35**¹⁴ kartus neįgyvendino įstatymų, nevykdė Vyriausybės sprendimų. Daugiausia nustatyta Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 13 str. 2 d., Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 24 straipsnio 8 dalies bei Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 4 ir 5 dalies neįgyvendinimo atvejų Vilniaus apskrities savivaldybėse.

Pržiūrimose savivaldybėse pasitaikę neįgyvendinti įstatymai, neįvykdyti Vyriausybės sprendimai:

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymas - neįgyvendintas 4 kartus.

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 4 dalis nustato, kad savivaldybės tarybos sprendimu yra sudaroma savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba (toliau – Taryba), 5 dalyje nurodyta, jog Tarybos narių kadencijos trukmė yra dveji metai. Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustas Vilniaus apskrities savivaldybės dėl nevyriausybinių organizacijų tarybų įgaliojimų. Nustatyta, jog Vilniaus m., Širvintų, Ukmergės ir Šalčininkų rajonų savivaldybės yra patvirtinusios Tarybas, kurių narių kadencija nėra pasibaigusi. Elektrėnų, Vilniaus, Švenčionių ir Trakų rajonų savivaldybių tarybų sprendimais patvirtintų Tarybos narių kadencija yra pasibaigusi, todėl Taryba veikti nebegali. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės atstovė pareikalavo Elektrėnų, Vilniaus rajono, Švenčionių rajono ir Trakų rajono savivaldybių tarybas įgyvendinti minimo įstatymo nuostatas. Elektrėnų, Vilniaus ir Švenčionių rajono savivaldybės reikalavimus įvykdė. Trakų rajono savivaldybės merui motyvuotai paprašius pratęsti reikalavimo įvykdymo terminą, **nustatytas kitas reikalavimo įvykdymo terminas.**

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas - neįgyvendintas 13¹⁵ kartų.

Lietuvos Respublikos Seimas 2016 m. birželio 28 d. priėmė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 - 3, 4, 6, 9, 10³, 13, 14, 15, 16, 20, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymą, kurio 15 straipsniu pakeitė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 33 straipsnį, jo 2 dalyje įtvirtindamas pareigą **savivaldybės tarybai** nustatyti *seniūnaičių rinkimų tvarką* bei pakeitė VSI 35 straipsnį, numatydamas pareigą savivaldybės tarybai savo sprendimu tvirtinamuose *seniūnaičių sueigos nuostatuose* nustatyti išplėstinės seniūnaičių sueigos organizavimo, bendruomeninių organizacijų atstovų delegavimo į šią sueigą, sprendimų rengimo, svarstymo ir priėmimo tvarką. Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustas apskrities savivaldybės apie naujai įsigaliojusių įstatymo pakeitimų įgyvendinimą savivaldybėse. Vyriausybės atstovas nustatė, jog iš 8 Vilniaus apskrities savivaldybių tik viena Širvintų rajono savivaldybė taryba dėsė patvirtinti seniūnaičių rinkimo tvarką bei seniūnaičių sueigos nuostatus, kuriuose būtų nustatyta

¹⁴ Iš nustatytų atvejų pateikta Vilniaus apskrities savivaldybėms tik 14 Reikalavimų, nes dažnu atveju po Vyriausybės atstovo paklausimų savivaldybės įgyvendina įstatymus teisės aktu nuostatas.

¹⁵ 10 kartų iš 13 neįgyvendintas vienu teisės aktu – savivaldybės tarybos veiklos reglamentu.

išplėstinės seniūnaičių sueigos organizavimo, sprendimų rengimo, svarstymo ir priėmimo tvarka. Atsižvelgiant į tai Vyriausybės atstovas pareikalavo Širvintų rajono savivaldybės tarybą įgyvendinti minimo įstatymo nuostatas. Širvintų rajono savivaldybės taryba **reikalavimą įvykdė**.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas numato reikalavimą savivaldybės tarybai pasitvirtinti savivaldybės tarybos veiklos *reglamente* atitinkamas tvarkas. Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą, nustatyta, kad Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentas neatitinka Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatų reikalavimų, t. y. nedetalizuoja 12 straipsnio 2 dalyje, 14 straipsnio 4 dalies 8 punkte, 15 straipsnio 4 dalies 1 punkte, 20 straipsnio 7 ir 8 dalyse, 27 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 9 dalies 15 punkte, 29 straipsnio 8 dalies 9 punkte bei 35 straipsnio 6 dalyje numatytų tvarkų. Nors Vietos savivaldos įstatymas suteikia diskrecijos teisę ir atitinkamai pareigą tam tikrus teisinius ir/ar visuomeninius santykius detalizuoti tarybos veiklos reglamente, tačiau Reglamente atitinkamos tvarkos nebuvo detalizuotos. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės atstovė pareikalavo Švenčionių rajono savivaldybės tarybą įgyvendinti paminėtas įstatymo nuostatas bei atitinkamai suderinti Reglamento V skyriaus 31 punktą su Vietos savivaldos įstatymo 14 straipsnio 4 dalimi. Gavus motyvuotą prašymą pratęsti reikalavimo įgyvendinimo terminą, **nustatytas kitas reikalavimo įvykdymo terminas**.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 39 punkte nustatyta, jog savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija – biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo taisyklių nustatymas. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 10 straipsnio 2 dalis numato biudžetinės įstaigos lėšų šaltinius, o 3 dalis nustato, kad šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytas lėšas iš savivaldybės biudžeto išlaikoma biudžetinė įstaiga naudoja savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą, Vyriausybės atstovas nustatė, kad Švenčionių rajono savivaldybės taryba nėra patvirtinusi biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo taisyklių, todėl buvo pareikalauta neatidėliojant įgyvendinti paminėtas įstatymų nuostatas, nustatant biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo taisykles. Švenčionių rajono savivaldybės taryba 2017 m. gegužės 31 d. sprendimu Nr. T-108 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ **reikalavimą įvykdė**.

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymas - neįgyvendintas 7 kartus

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatyta, kad *savivaldybių vykdomosios institucijos nustato leidžiamą statybos darbų pradžios ir pabaigos laiką*. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2016-11-09 nutarimo Nr. 1120 patvirtinto Triukšmo, kylančio atliekant statybos darbus gyvenamosiose patalpose ir gyvenamosiose teritorijose, kontrolės vykdymo tvarkos aprašo, kurio 7 punktą nustato, kad triukšmo šaltinių valdytojų, kurie nėra ūkio subjektai, planiniai patikrinimai atliekami pagal savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintas planinių patikrinimų taisykles ir pagal šias taisykles sudarytą nustatytu laikotarpiu planuojamų tikrinti triukšmo šaltinių valdytojų, kurie nėra ūkio subjektai, sąrašą. Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustas apskrities savivaldybės apie naujai įsigaliojusių įstatymo pakeitimų įgyvendinimą savivaldybėse. Nustatyta, kad prieš paklausimą tik Trakų rajono savivaldybė buvo įgyvendinusi minimų teisės aktų nuostatas, po paklausimo paminėtas planinių patikrinimų taisykles ir sąrašą patvirtino Vilniaus, Šalčininkų, Švenčionių ir Ukmergės rajonų savivaldybės, o Elektrėnų, Širvintų rajono bei Vilniaus miesto savivaldybių administracijų direktoriai neįgyvendino minėtų teisės aktų nuostatų. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės atstovė pareikalavo nedelsiant įgyvendinti Triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 4 punkto nuostatas, nustatant leidžiamą statybos darbų pradžios ir pabaigos laiką, bei Aprašo 7 punktą, patvirtinant triukšmo šaltinių valdytojų, kurie nėra ūkio subjektai, planinių patikrinimų taisykles. Elektrėnų savivaldybės administracija 2017-05-15 raštu „Dėl informacijos pateikimo ir lėšų skyrimo“ informavo apie **reikalavimo įvykdymą**, t. y. nustatė leidžiamą statybos darbų pradžios ir pabaigos laiką, patvirtino Triukšmo šaltinių valdytojų, kurie nėra ūkio subjektai, planinių patikrinimų taisykles. Širvintų rajono savivaldybės administracijos direktorius **reikalavimą įvykdė** 2017-05-16 įsakymu Nr. 9-419 „Dėl triukšmo šaltinių valdytojų, kurie nėra ūkio subjektai, planinių patikrinimų taisyklių

patvirtinimo“. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius *reikalavimą įvykdė* 2017-06-15 d. įsakymu Nr. 30-1454 „Dėl leidžiamo statybos darbų pradžios ir pabaigos laiko nustatymo, statybos darbų triukšmo kontrolierių skyrimo ir triukšmo šaltinių valdytojų, kurie nėra ūkio subjektai, planinių patikrinimų taisyklių tvirtinimo“ .

Lietuvos Respublikos statybos įstatymas - neįgyvendintas 8 kartus.

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 24 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, specialiuosius architektūros reikalavimus nagrinėja, derina, jeigu reikia, šiuos reikalavimus nustačiusioms institucijoms siūlo pakeisti (siekdamas rasti sprendimą, tenkinantį statytojo (užsakovo), trečiųjų asmenų, visuomenės, savivaldybės ir valstybės interesus) savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas Jeigu šių reikalavimų suderinti nepavyksta, savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas perduoda ginčą dėl specialiųjų reikalavimų suderinamumo nagrinėti savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytai komisijai. Vykdam savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustos apskrities savivaldybės apie naujai įsigaliojusių įstatymo pakeitimų įgyvendinimą savivaldybėse. Po paklausimo visos Vilniaus apskrities savivaldybės, išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, sudarė Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ir specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisijas. Vilniaus miesto savivaldybė informavo, jog yra rengiamas administracijos direktoriaus įsakymo projektas dėl šios komisijos sudarymo, tačiau delsė ir įsakymo ar papildomos informacijos apie įstatymo nuostatos įgyvendinimą per protingą laiką nepateikė. Įvertinus tai, Vyriausybės atstovas pareikalavo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių įgyvendinti Statybos įstatymo nuostatas. Po reikalavimo pateikimo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius sudarė minimą komisiją ir tuo pačiu *reikalavimą įvykdė*.

Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas neįgyvendintas 1 kartą.

Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis nustato, kad savivaldybės kultūros centre turi būti kolegiali patarimojo balso teisę turinti kultūros centro taryba, kuriai negali vadovauti kultūros centro direktorius. Kultūros centro taryba svarsto ir vertina sezonines ir perspektyvines kūrybinės veiklos programas, jų įgyvendinimo rezultatus, aptaria naujausias meno programas ir teikia siūlymus dėl jų meninės kokybės ir priežiūros bei kitus klausimus, numatytus kultūros centro steigimo dokumentuose ir nuostatuose. Vykdam savivaldybių administracinę priežiūrą buvo nustatyta, kad Ukmergės kultūros centre nėra patvirtinta Centro tarybos sudėtis ir Centro taryba nėra veikianti. Atsižvelgiant į tai bei į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies 1 punktą, Vyriausybės atstovė pareikalavo Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktorių neatidėliojant įgyvendinti Įstatymo 7 straipsnio 1 dalį ir patvirtinti Centro tarybos sudėtį. Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktorius 2017-05-19 d. įsakymu Nr. 13-829 „Dėl Ukmergės kultūros centro sudarymo“ sudarė Ukmergės kultūros centro tarybą, patvirtino jos sudėtį, tuo užtikrino LR Kultūros centrų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies įgyvendinimą, *reikalavimą įvykdė*.

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas - neįgyvendintas 1 kartą.

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog savivaldybės tvarko šilumos ūkį pagal savivaldybių tarybų patvirtintus šilumos ūkio specialiuosius planus. To paties straipsnio 5 dalyje nurodyta, jog Šilumos ūkio specialieji planai atnaujinami ne rečiau kaip kas 7 metai. Šilumos ūkio specialieji planai privalo būti atnaujinti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos ar jos pakeitimų įsigaliojimo. Vykdam savivaldybių

administracinę priežiūrą buvo užklaustos apskrities savivaldybės apie šilumos ūkio planų atnaujinimo procesą savivaldybėse. Vyriausybės atstovė nustatė, kad iki paklausimo šilumos ūkio planų atnaujinimo procedūrą yra pradėjusios Vilniaus miesto, Širvintų ir Švenčionių rajono savivaldybės tarybos. Po paklausimo Vilniaus rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą pradėti šilumos ūkio plano atnaujinimo procedūrą. Ukmergės, Šalčininkų rajonų ir Elektrėnų savivaldybės informavo, jog jų patvirtinti šilumos ūkio planai atitinka Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programą. Nustatyta, jog Trakų rajono savivaldybės taryba nėra atnaujiniusi šilumos ūkio specialiųjų planų, todėl Vyriausybės atstovas pareikalavo nedelsiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-09-25 įsakymo Nr. 1-226/D1-683 1 punktu patvirtintų Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklių 17 punkto nuostatas ir priimti sprendimą dėl Trakų miesto šilumos ūkio specialiojo plano, Rūdiškių miesto šilumos ūkio specialiojo plano, Aukštadvario miestelio ir Senųjų Trakų kaimo šilumos ūkio specialiųjų planų bei Lentvario miesto šilumos ūkio specialiojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų. Trakų rajono savivaldybės taryba 2017-05-04 sprendimu Nr. S1-102 „Dėl šilumos ūkio specialiųjų planų atnaujinimo“ **reikalavimą įvykdė.**

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-12-29 įsakymu Nr. D1-636 patvirtintų Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklės - neįgyvendintos 1 kartą.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-12-29 įsakymu Nr. D1-636 patvirtintų Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 44 punkte nurodyta, jog patvirtinus Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą planavimo organizatorius arba jo įgaliotas asmuo, atlikdamas sprendinių įgyvendinimo stebėseną, nuolat kaupia ir analizuoja informaciją apie gyvenamųjų vietovių, kuriose renovuota/pastatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir (ar) jos sistemų skaičių, prisijungusių gyventojų ir gyventojų, kuriems sudaryta galimybė prisijungti prie naujai įrengtų geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūros skaičių, investicijų poreikį, teritorijos raidos tendencijas ir jų įtaką plano sprendinių įgyvendinimui, parengia stebėsenos ataskaitą. Stebėsenos ataskaita rengiama už kiekvienus metus. Ataskaita turi būti parengta iki kitų metų sausio 31 dienos ir, ją parengus, skelbiama savivaldybės interneto svetainėje. Vyriausybės atstovė nustatė, kad minėta ataskaita Vilniaus miesto savivaldybėje nėra parengta, todėl pareikalavo Vilniaus miesto savivaldybę nedelsiant įgyvendinti Taisyklių 44 punkto nuostatas ir parengti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011-07-13 sprendimu Nr. 1-124 patvirtinto Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą bei ją paskelbti savivaldybės interneto svetainėje. **Reikalavimo įvykdymo terminas dar nepasibaigęs.**

Teisės aktų neįgyvendinimo pagrindinės priežastys:

1. Dalies valstybės tarnautojų, dirbančių administracijoje, ir savivaldybės politikų gebėjimų stoka įgyvendinant įstatymų reikalavimus.
  2. Dažna teisės aktų kaita ir savivaldybės administravimo subjektų neoperatyvumas įgyvendinat pasikeitusius teisės aktų reikalavimus, didelis savivaldybėse dirbančių specialistų darbo krūvis.
  3. Nepakankamas savivaldybių merų ir administracijų vadovų dėmesys įstatymų, Vyriausybės nutarimų įgyvendinimo kontrolei.
- 3. Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais stabdomas Vilniaus apskrities savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas: Nebuvo.**

4. *Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai* : *Nebuvo.*

5. *Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai*: *Nebuvo.*

6. *Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai*: *3 bylos su Vilniaus miesto savivaldybe (1 iš jų – tęstinė), 1 byla (tęstinė) su Trakų rajono savivaldybe*

Vyriausybės atstovas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl:

1. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-02-01 sprendimo Nr. 1-818 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“, prašydamas ištirti:

- ar Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-02-01 sprendimo Nr. 1-818 1 punktu patvirtintų Nuostatų 10 punkto nuostata „kintamosios Rinkliavos dedamųjų dydžiai nustatomi 1 (vienam) apmokestinamajai kategorijai priskirto nekilnojamojo turto bendro ploto kvadratiniam metrui eurais (apvalinama iki keturių skaitmenų po kablelio) už kalendorinius metus“; 12 punkto nuostata, numatanti, kad apskaičiuojant bendrą rinkliavos dydį kintamosios rinkliavos dedamosios dydis padauginamas iš konkretaus apmokestinamo nekilnojamojo turto objekto bendro ploto; 24 punkto nuostata „*kintamoji Rinkliavos dedamoji taikoma apskaičiuojant Rinkliavą visiems atliekų turėtojams atsižvelgiant į jų valdomų nekilnojamojo turto objektų kategorijas ir bendrą apmokestinamo nekilnojamojo turto objekto plotą*“ bei 3 priedo 5 stulpelis ta apimtimi, kuria kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal nekilnojamojo turto objekto paskirtį ir jo plotą, neatsižvelgiant į tai, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai nesinaudoja kolektyviniais konteineriais, ar tiems, kurie naudojami individualiais konteineriais (t. y., kintamoji rinkliavos dedamoji nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais konteineriais, nustatoma ne pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį), atitinka Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje, 32 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą „*teršėjas moka*“ principą, Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytą *proporcingumo* bei 4 punkte įtvirtintą *nepiktnaudžiavimo valdžia* principus, . Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintą *teisėtumo* principą, Taisyklių 28 punktą;

- nustatius, jog aukščiau minimos nuostatos neatitinka nurodytų teisės aktų nuostatų, pripažinti jas prieštaraujančiomis nurodytiems įstatymams ir Taisyklėms. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

2. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016-05-11 sprendimo Nr. 1-444 „Dėl atliekų tvarkymo tarifų ir įkainių tvirtinimo“, prašydamas ištirti:

- ar Sprendimo 3.1-3.2 punktai atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 3 dalį, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-07-24 nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių (toliau šiame tekste – Taisyklių) 2 bei 22 punktus, teisėtumo bei įstatymo viršenybės principus, o pripažinus prieštaraujančiais – laikyti juos panaikintais;

- ar Sprendimo 3.2 punktas, ta apimtimi, kuria į maksimalų atliekų surinkimo, išvežimo ir šalinimo tarifą fiziniams asmenims yra įtrauktos šeimininkų atliekų sutvarkymo išlaidos, atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 25 straipsnio bei 28 straipsnio 7 dalį, Taisyklių 7 punktą, teisėtumo bei įstatymo viršenybės principus, o pripažinus prieštaraujančiu – laikyti jį panaikintu;

- ar Sprendimo 3.3-3.4 punktai atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 10 dalies 1 punktą, teisėtumo bei įstatymo viršenybės principus, Viešojo administravimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalį, o pripažinus prieštaraujančiais – laikyti juos panaikintais.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-04-13 sprendimu Vyriausybės atstovo pareiškimą atmetė. **Teismo sprendimas apskūstas apeliaciniu skundu.**

3. Trakų rajono savivaldybės tarybos 2006 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. S1-165 patvirtintų Trakų rajono savivaldybės miestų ir kitų gyvenamųjų vietovių tvarkymo ir švaros taisyklių, prašydamas ištirti:

- ar Trakų rajono savivaldybės miestų ir kitų gyvenamųjų vietovių tvarkymo ir švaros taisyklių dalis, kurioje nustatyta, kad automobilių stovėjimo paslaugas galima teikti tik tada, kai automobilių stovėjimui yra pastatytas (įrengtas) inžinerinis statinys, atitinkantis normatyvinius statybos techninius dokumentus, arba kai automobilių statymo vietos įrengtos kaip gatvės elementas, atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 ir 4 punktus ir 6 straipsnio 4 dalį. Teismas šią taisyklių dalį pripažino prieštaraujančia Viešojo administravimo įstatymui. **Byla išnagrinėta. Prašymas patenkintas.**

4. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. sausio 11 d. sprendimu Nr. 1-794 patirtinto Priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo, prašydamas ištirti:

- patvirtinto Priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo dalis, kurioje nustatyti priėmimo į mokyklas, vykdančias specializuoto ugdymo krypties programas, kriterijai (mokyti pagal pradinio ugdymo kartu su specializuotu ugdymu programą ir pagrindinio ugdymo kartu su specializuotu ugdymu programos pirmąją dalį priimami vaikai (mokiniai), gyvenantys mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje (arti mokyklos), stojamieji egzaminai vykdomi priimant mokyti tik pagal pagrindinio ugdymo kartu su specializuotu ugdymu programos antrąją dalį ir vidurinio ugdymo kartu su specializuotu ugdymu programą), ir nustatyta, kad į nuotolinio mokymo gimnazijas ir gimnazijas, kurioms teisės aktai suteikia teisę mokinių priėmimą vykdyti nesilaikant teritorinio principo, mokyklas, vykdančias specializuoto ugdymo krypties programas, ir bendrojo ugdymo bendrųjų mokyklų klases, kuriose taikomi atskiri savitos pedagoginės sistemos elementai, priimama mokyklos direktoriaus nustatyta tvarka, atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalį. **Vyksta teisminis nagrinėjimas.**

7. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: *Nebuvo.*

8. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: 3 bylos (1 iš jų – tęstinė) su Vilniaus miesto savivaldybe ir 1 tęstinė byla Ukmergės rajono savivaldybe.

Vyriausybės atstovas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą prašydamas:

- panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktorius 2017 m. balandžio 19 d. įsakymą Nr. A15-983/17(2.1.4-KS) „Dėl 2017-2018 mokslo metų švietimo įstaigų, vykdančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, grupių skaičiaus tvirtinimo“ bei pritaikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę - laikinai, iki kol įsiteisės teismo priimtas sprendimas šioje byloje, sustabdyti Įsakymo galiojimą. Teismas 2017-05-26 nutartimi tenkino Vyriausybės atstovo prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės pritaikymo. **Vyksta teisminis nagrinėjimas.**

- įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės tarybą pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės būsto nuomos sutarties formą, Vilniaus miesto savivaldybės būsto terminuotos nuomos sutarties formą, Vilniaus miesto savivaldybės socialinio būsto nuomos sutarties formą ir Vilniaus miesto savivaldybės socialinio būsto terminuotos nuomos sutarties formą, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. 1-847 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio

būsto nuomos sutarčių formų tvirtinimo“, taip, kad jos atitiktų Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.580 straipsnio 1 dalį, – nustatyti, kad sutartyje turi būti nurodytas konkretus nuomos mokesčio dydis. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016-05-25 sprendimo Nr. 1-491 1 punktu patvirtintų Nuostatų 15 punkto nuostatą „arba jo įgaliotas asmuo“, 16 punkto nuostatą „ar jo įgalioto asmens įsakymu“ bei 17 punkto nuostatą „arba jo įgalioto asmens įsakymu“ bei įpareigoti įgyvendinti Biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 7 punktą ir pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016-05-25 sprendimo Nr. 1-491 1 punktu patvirtintus Nuostatus, nustatant įstaigos vadovo skyrimo ir atleidimo tvarką. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-02-27 sprendimu Vyriausybės atstovo prašymą atmetė. Teismo sprendimas apskūstas apeliaciniu skundu. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas .***

- įpareigoti Ukmergės rajono savivaldybės tarybą pakeisti savivaldybės tarybos 2015-10-29 priimtu sprendimu Nr. 7-177 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės administracijos struktūros patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintos Struktūros 4.13 papunktį ir patvirtinti Ukmergės rajono savivaldybės administracijos struktūroje atskirą struktūrinį padalinį - Vaiko teisių apsaugos skyrių. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-03-13 Vyriausybės atstovo prašymą patenkino. Ukmergės rajono savivaldybė teismo sprendimą apskundė Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

9. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: 2 bylos (1 iš jų – tęstinė) su Vilniaus miesto savivaldybe ir po vieną bylą su Vilniaus, Širvintų ir Šalčininkų rajonų savivaldybėmis ir po vieną (tęstinė) su Vilniaus miesto, Elektrėnų ir Širvintų rajono savivaldybėmis.

Vyriausybės atstovas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą prašydamas:

- įpareigoti Vilniaus rajono savivaldybės tarybą vykdyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-01 įsakymu Nr. V-1193 patvirtinto Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo 7 punkto nuostatas ir paskelbti konkursus į Vilniaus rajono Anavilio vaikų darželio, Vilniaus raj. Rudausių mokyklos - daugiafunkcio centro, Vilniaus raj. Visalaukės mokyklos - daugiafunkcio centro, Vilniaus raj. Nemenčinės vaikų lopšelio - darželio bei Vilniaus raj. Mostiškio vaikų darželio direktoriaus pareigas. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-06-02 Vyriausybės atstovo ***prašymą patenkino iš dalies*** ir įpareigojo Vilniaus rajono savivaldybės tarybą paskelbti konkursus į Vilniaus raj. Rudausių mokyklos - daugiafunkcio centro direktoriaus pareigas, Vilniaus raj. Nemenčinės vaikų lopšelio - darželio direktoriaus pareigas bei Vilniaus raj. Mostiškio vaikų darželio direktoriaus pareigas. Vyriausybės atstovas netenkintos teismo sprendimo dalies neskundė, nes savivaldybė dėl Anavilio vaikų darželio Visalaukės mokyklos - daugiafunkcio centro pradėjo reorganizavimo procedūras po prašymo pateikimo teismui. ***Teismo sprendimas dar neįsigaliojo***, nes savivaldybė jį apskundė.

- įpareigoti Širvintų rajono savivaldybės tarybą vykdyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-01 įsakymu Nr. V- 1193 patvirtinto Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo 7 punkto nuostatas ir paskelbti konkursą į Širvintų sporto mokyklos direktoriaus pareigas. Savivaldybė paskelbė konkursą, todėl Vyriausybės atstovas prašymo teismo atsisakė. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- įpareigoti Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos direktorių vykdyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-01 įsakymu Nr. V-1193 patvirtinto Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo 7 punkto nuostatas ir paskelbti konkursus į: Šalčininkų specialiosios mokyklos, Šalčininkų raj. Jašiūnų Mykolo Balinskio gimnazijos bei Šalčininkų Stanislavo Moniuškos menų mokyklos direktoriaus pareigas. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorę vykdyti Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Vyriausybės nutarimu patvirtinto Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo nuostatas ir pašalinti teisės aktų

reikalavimų neatitinkančias Vilniaus mieste Rusų, Islandijos ir Varšuvos gatvėse bei Vašingtono aikštėje ne valstybine kalba iškabintas gatvių pavadinimų lenteles, taip pat kartu pakeisti reikalavimų neatitinkantį kelio informacinį ženklą. Teismas Vyriausybės atstovo reikalavimo netenkino. Teismo sprendimas apskūstas apeliaciniu skundu. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- įpareigoti Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorių vykdyti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies, numatančios, kad jeigu įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuota, kad valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, šioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje turi būti pradėtas valstybės tarnautojų, dėl kurių galimos kaltės buvo padaryti įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuoti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, tarnybinio nusižengimo tyrimas, taip pat LR Vyriausybės 2002-06-25 nutarimo Nr. 977 3 punkto, kuriame numatyta, jog gавus oficialią informaciją, tarnybinio nusižengimo tyrimas pradedamas per 5 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2016-03-14 sprendimu Vyriausybės atstovo **prašymą patenkino**. Elektrėnų savivaldybė sprendimą apskundė Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Teismas 2017-06-20 neskundžiama nutartimi Elektrėnų savivaldybės apeliacinį skundą atmetė. ***Byla išnagrinėta, prašymas patenkintas.***

10. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: Nebuvo.

11. Išankstinė prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūra

Vykdam išankstinę prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūrą (kontrolę), Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnyboje per 2017 m. pirmą pusmetį patikrino **1921** teisės aktų projektus ir savivaldybių tarybų sprendimų projektų rengėjams pateikė **104** pastabas dėl projektų neatitikties įstatymams ar kitiems teisės aktams, į **10** pareikštų pastabų atsižvelgta nebuvo. Dėl galimai neteisėtų sprendimų projektų savivaldybių tarybų nariai ir merai informuojami savivaldybių tarybų posėdžių metu. Išankstines pastabas Vyriausybės atstovo tarnybos valstybės tarnautojai, suderinę su Vyriausybės atstovo išsako ir teisės aktų projektų rengėjams.

Apibendrinant sprendimų projektų neatitikimus įstatymams ir kitiems teisės aktams pažymėtina, kad dažniausi neatitikimai yra šie:

- savivaldybių tarybų sprendimų projektais, kuriais įgyvendinami įstatymai ir Vyriausybės sprendimai, pažeidžiamos aukštesnės teisinės galios aktų nuostatos;
- sprendimų projektai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, nepagrindžiami įstatymais ar nepagrįstai išplečiantys pareigas asmenims;
- sprendimų projektais numatoma spręsti klausimus, neturint įstatymo nustatyta tvarka suteiktų įgaliojimų;
- sprendimų projektams pritaikomi ne tuos teisinius santykius reglamentuojantys pagrindai;
- nesilaikoma sprendimo projekto rengimo ir priėmimo procedūrų;
- dėl norminio pobūdžio sprendimų projektų neatliktas antikorupcinis vertinimas;
- individualaus pobūdžio sprendimų projektai nepagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis;
- sprendimų projektais nepagrįstai ribojamos asmenų teisės ar atskirų asmenų teisės ir/ar pareigos nepagrįstai išplečiamos;
- sprendimų projektais nustatomos nepateisinamai diskriminuojančios ar kitaip lygias galimybes pažeidžiančios nuostatos;
- sprendimų projektai neatitinka juridinės technikos taisyklių ir/ar dokumentų rengimo taisyklių nuostatų;
- kitų su asmens teisių ir privalomųjų pareigų turiniu susijusių nuostatų.

12. Papildoma informacija dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo

Vyriausybės atstovas per 2017 m. pirmą pusmetį, atsižvelgiant į savivaldybių administracinėje priežiūroje kilusius įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų aiškinimo klausimus, pateikė siūlymus dėl šių įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų tobulinimo:

- **dėl Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso** (toliau – Kodekso) patikslinimo, siūlant: *papildyti* 7 straipsnį atvejais kada savivaldybės Etikos komisija privalo pradėti valstybės politiko elgesio tyrimą ir nustatyti pareigą Etikos komisijai pranešti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (toliau – Komisija) apie atsisakymą pradėti valstybės politiko elgesio tyrimą; *papildyti* 9 straipsnį 4 dalimi, t. y. įpareigojimu skelbti savivaldybės interneto svetainėje Etikos komisijos sprendimus ir dėl motyvuoto atsisakymo pradėti valstybės politiko elgesio tyrimą; taip pat pasiūlyta išplėsti Komisijos, kaip vyriausiosios, įgaliojimus, *papildant* Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 18 straipsnio 1 dalį, įgaliojimu Komisijai tam tikrais atvejais (kurie nepatenka į šiuo metu Komisijos kompetencijos sritį, pvz., savivaldybės politikų elgesio vertinimas Kodekso nuostatomis) revizuoti Etikos komisijų sprendimus. Manome, jog įteisinus pasiūlymus, būtų sukurta vertė gyventojams ir visuomenės atstovams, apsaugojant jų interesus nuo Etikos komisijos nepagrįstų atsisakymų pradėti valstybės politikų elgesio tyrimus, ir tai didintų pasitikėjimą valstybinės valdžios ir savivaldybės institucijomis.

Siūlymo svarstymo eiga:

Komisija informavo, jog Vyriausybės atstovo pateikti pasiūlymai papildyti Kodekso nuostatas yra tikslingi ir 7 straipsnyje būtų tikslinga nustatyti konkrečius atvejus, kada pateiktas pranešimas gali būti nenagrinėjamas, t. y. tyrimas neatliekamas, pavyzdžiui: pranešime nurodytų aplinkybių tyrimas nepriskirtinas Etikos komisijos kompetencijai, pranešimą ištyrus pateikiamas pakartotinis pranešimas, kuriame nenurodyta naujų aplinkybių, pranešime neapibūdinamas konkretus politiko elgesys ar nenurodyti kiti konkretūs duomenys, be kurių nėra galimybės pradėti tyrimą, ir pan. Pabrėžė, jog Kodekse turi būti nustatyti aiškūs ir pagrįsti Etikos komisijos tyrimo nepradėjimo motyvai, taip pat aiškiai reglamentuotas atsisakymo pradėti tyrimo apskundimo teismui tvarka. Komisija mano, jog siūlomas teisinis reglamentavimas gerokai sumažintų visuomenės atstovų nepasitenkinimą galbūt nepagrįstais Etikos komisijų sprendimais nepradėti tyrimo pagal pateiktus pranešimus.

Lietuvos Respublikos Seimo valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas informavo, jog vykdydamas parlamentinę kontrolę Seimo statute numatytose komiteto veiklos srityse, atkreips dėmesį į Vyriausybės atstovo pateiktus argumentus ir įvertins teisės aktų tobulinimo galimybę.

- **dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-07-24 nutarimu Nr. 711 patvirtintos Vietinės rinkliavos ar įmokos už komunalinių atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių** pakeitimo, siūlant panaikinti Taisyklių 31.4 bei 33.4 punktus („*atiduodamų mišrių komunalinių atliekų svorio (kiekio) norma (remiantis nustatyta atliekų susikaupimo norma, jeigu ji savivaldybės sprendimu nustatoma)*“), leidžiančius kintamąją įmokos dedamąją nustatyti pagal atiduodamų mišrių komunalinių atliekų svorio (kiekio) normą, arba aiškiai nustatyti, kokiais atvejais gali būti taikomi minėti punktai ir į kokius kriterijus atsižvelgiant gali būti nustatomos atiduodamų atliekų svorio (kiekio) normos. Taip pat siūloma apsvarstyti/įvertinti galimybę kintamąją įmokos dedamąją nekilnojamojo turto objektų savininkams, kurie naudojami kolektyviniais kontaineriais, nustatyti pagal faktinį atliekų susikaupimo kiekį (pvz., kaip nustatyta Taisyklių 31.-31.3 punktuose), o mokėtinas kintamosios įmokos dalis išdalinti pagal Taisyklių 33.1-33.3 punktuose nurodytus kriterijus. Vyriausybės atstovo nuomone, savivaldybėms suteikus galimybę kintamąją įmokos dedamąją nustatyti pagal savarankiškai nustatytas atiduodamų atliekų svorio (kiekio) normas, yra sudaromos prielaidos paneigti galimybę asmenims mokėti už faktiškai (realiai) paimtą komunalinių atliekų kiekį ir tai sudaro prielaidas pažeisti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje įtvirtintus komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaros principus: solidarumo, proporcingumo, nediskriminavimo, sąnaudų susigrąžinimo principus ir principą „teršėjas moka“. Siūlymo įteisinimas padėtų užtikrinti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme numatytų principų įgyvendinimą bei užkardytų proporcingumo principo pažeidimus, nustatant vietines rinkliavas už atliekų tvarkymą.

Siūlymo svarstymo eiga:

Aplinkos ministerija informavo, jog renka informaciją apie Taisyklių reikalavimų įgyvendinimą savivaldybėse, rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžių pokyčius, Taisyklių nuostatų įgyvendinimo metu kylančias problemas ir siūlomus jų sprendimo būdus. Išanalizavus kylančias problemas bus svarstomas poreikis keisti Taisykles. Apibendrintą informaciją ir siūlymus (įvertinus ir Vyriausybės atstovo tarnybos siūlymus) dėl Taisyklių nuostatų keitimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei numatoma pateikti iki 2017 m. gegužės 31 d. Daugiau papildomos informacijos Vyriausybės atstovo tarnyboje negauta.

- dėl Vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymo Nr. IV-57 „Dėl pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą aprašo“ (toliau – Aprašas) Vyriausybės atstovas siūlo tobulinti Aprašo nuostatas, nes Aprašo numatyti kai kurie kriterijai, pvz. personalijų nuopelnų Lietuvos valstybės ar krašto istorijai, mokslui, menui, kultūrai, politikai ir kitoms visuomeninio gyvenimo sritims ar kriterijai atitikti visuomenėje priimtas moralės normas, netrikdyti visuomenės saugumo, viešosios tvarkos, nekurstyti tautinės, rasinės, religinės ar socialinės neapykantos, prievartos ir diskriminacijos – yra pernelyg vertinamojo pobūdžio, kurių neįmanoma ar sudėtinga vertinti, o tuo labiau ir užtikrinti jų laikymąsi. Siūloma įtvirtinti nuolatinės komisijos sudarymą, į kurią būtų įtraukiami istorijos, meno, kultūros ir kitų sričių specialistai, kurie galėtų objektyviai ir nešališkai vertinti siūlomos asmenybės nuopelnus ir numatyti komisiją, kaip tarpinis subjektą, teikianti išvadą savivaldybei prieš priimant sprendimą. Taip pat siūloma ir alternatyvi galimybė šiems klausimams spręsti – detalizuoti kriterijus ar nustatyti draudimus kada negalima suteikti konkrečios personalijos vardu objektui pavadinimo, pvz. numatyti papildomą draudimą, jog nepaisant asmens nuopelnų istorijai, menui, kultūrai ar kitoms gyvenimo sritims, jo vardu nebūtų galima vadinti gatvių ir bendrojo ugdymo mokyklų, jei asmuo savo aktyviais veiksmais, kūryba, veikla yra pripažintas kenkusi Lietuvos valstybingumui, jo išsaugojimui ar stiprinimui, taip pat numatyti, jog asmens finansinė parama nėra nuopelnas mokslui, menui, kultūrai ar kitoms sritims, nes praktikoje dažnai tuo yra spekuliuojama. Siūlymų įteisinimas padėtų tinkamai vertinti savivaldybės priimamų teisės aktų teisėtumą ir, galimai, sumažintų asmenų skundus dėl šių nuostatų vertinimo ir skirtingo interpretavimo.

Siūlymo svarstymo eiga:

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija informavo, jog pritaria Vyriausybės atstovo nuomonei, jog kai kurie Aprašo 3 punkte nustatyti pavadinimų suteikimo kriterijai yra vertinamojo pobūdžio ir tai, jog daugeliu atvejų asmens nuopelnų, kaip ir kitų nematerialinių vertybių, svarba sunkiai pamatuojama konkrečiais ir detaliais, visuotinai priimtinais ir išmatuojamais kriterijais. Tačiau pažymėjo, jog asmens ar įvykio įamžinimas ar pagerbimas, suteikiant vardą gatvei ar atitinkamam objektui, yra įvairių nuomonių, vertybių ir požiūrių visuma, kai sprendimas pasiekiamas susitarimo būdu, todėl mano, jog Apraše nustatyti objektyvius ir detalius kriterijus personalijų vardų suteikimui ar nuopelnų įvertinimui vargu ar yra įmanoma ir abejoja at tai būtų efektyvu. Kartu pritarė Vyriausybės atstovo pasiūlymui suderinti minimo Vidaus reikalų ministro įsakymo ir Švietimo ir mokslo ministro įsakymo „Dėl Mokyklų pavadinimo sudarymo ir rašymo taisyklių“ nuostatas ir mano, jog Vidaus reikalų ministro ir Švietimo ministro įsakymų nuostatas yra tikslinga suvienodinti, nes panašus visuomeninius santykius reglamentuojančių teisės aktų nuostatos turi derėti tarpusavyje, kad būtų vienodai suprantamos bei taikomos.

- dėl Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. V-1240 patvirtintų Mokyklų pavadinimo sudarymo ir rašymo taisyklių (toliau – Taisyklės) Vyriausybės atstovas siūlo suderinti Taisyklių nuostatas su aukščiau paminėto Aprašo nuostatomis bei pateikė analogiškus siūlymus dėl Taisyklių tobulinimo kaip ir pasiūlyme tobulinti anksčiau paminėto Vidaus reikalų ministro patvirtinto Aprašo nuostatas.

Siūlymo svarstymo eiga:

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija informavo Vyriausybės atstovą, kad iki 2017 m. birželio 1 d. bus parengta Mokyklų pavadinimų sudarymo ir rašymo taisyklių nauja redakcija ir, kad Taisyklių punktas dėl bendrojo ugdymo mokyklos pavadinimo papildymo svarbios istorinės datos ar įvykio

pavadinimu, taip pat istorijai, šalies ar krašto kultūrai, mokslui nusipelnusio asmens vardu bus papildytas ir sukonkretintas, jog ateity būtų išvengta galimų klaidingų interpretacijų. Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-445 „Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. V-1240 „Dėl mokyklų pavadinimų sudarymo ir rašymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo patikslintos Taisyklės. Taisyklės numato, kad bendrojo ugdymo mokyklos pavadinimas gali būti papildomas svarbios šaliai istorinės datos ar įvykio pavadinimu, Lietuvos valstybės ar krašto istorijai, mokslui, menui, kultūrai, politikai ir kitoms visuomeninio gyvenimo sritims nusipelnusio asmens vardu <...>, o asmens suteikta finansinė parama nelaikytina nuopelnu Lietuvos valstybės ar krašto istorijai, mokslui, menui, kultūrai, politikai ir kitoms visuomeninio gyvenimo sritims. Taip pat Taisyklės nustato, jog mokykla negali būti pavadinta asmens, turinčio nuopelną mokslui, menui, kultūrai, politikai ir kitoms visuomeninio gyvenimo sritims, tačiau padariusiam nusikaltimų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui, konstitucinei santvarkai, žmoniškumui ir (ar) karo nusikaltimų (16.2 p.).

- *dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo* (toliau – Įstatymas) nuostatas, susijusias su biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, Darbo kodekso ir kitų teisės aktų įgyvendinimu, siūlant suderinti su Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu. Egzistuoja Įstatymo 7 straipsnio 9 punkto, deleguojančio paminėtus teisinius santykius įgyvendinti savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (t. y. savivaldybės taryba) kolizija su Vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 16 punkto nuostata, kuri minimą kompetenciją, išskyrus santykius susijusius su švietimo įstaigų ir seniūnijų – biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, priskiria savivaldybės merui. Aiškiai atskyrus savivaldybės institucijų kompetenciją ar suderinus su Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis, išnyktų nevienodas teisės aktų aiškinimo interpretacijos.

Siūlymo svarstymo eiga:

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija informavo, jog įvertinus Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 11 punkto, 20 straipsnio 16 dalies nuostatas ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalį, 7 straipsnio 9 dalį, 9 straipsnio 5 dalį, 13 straipsnį, galima daryti išvadą, kad šios teisės normos yra konkuruojančios. Tačiau mano, jog turėtų būti taikomas *lex specialis derogat legi generali principas*, t. y. turėtų būti taikomas Vietos savivaldos įstatymas, nes tiek 2014 m. birželio 26 d., tiek ir 2016 m. birželio 28 d. priimti Vietos savivaldos įstatymo įstatymų pakeitimai yra susiję su tiesiogiai renkamų merų atliekamų funkcijų išplėtimu. Vidaus reikalų ministerija pasiūlė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai apsvarstyti galimybę keisti minėtas Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas, numatant, kad įgaliojimai, susiję su savivaldybių biudžetinių įstaigų vadovų personalo klausimais, yra suteikiami merui, o ne savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, apsvarsčiusi pasiūlymus, pateikė nuomone, jog mano, kad Vietos savivaldos įstatymas yra specialusis ir mano, jog Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo vartojama sąvoka „savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija“ nagrinėjamu atveju atitinka mero kompetenciją, tačiau dėl teisės aktų nuostatų koalicijos panaikinimo pasiūlymų nepateikė.

Vyriausybės atstovas ir Vyriausybės atstovo tarnybos specialistai siekdami keliamo tikslo – kad savivaldybės administravimo subjektų veikla ir visi veiklos klausimai būtų teisėti ir savivaldybės veiktų taip, kad keltų gyventojų pasitikėjimą jomis, nuolat bendrauja ir bendradarbiauja su Vilniaus apskrities savivaldybių specialistais ir gyventojais, teikdami konsultacijas savivaldybių veiklos klausimais. Per 2017 m. I pusmetį Vilniaus apskrities savivaldybių administravimo subjektams 36 kartus teiktos konsultacijos dėl teisės aktų taikymo ir įgyvendinimo, o per 2017 m. I pusmetį Vyriausybės atstovas nagrinėjo 44 fizinių ir juridinių asmenų skundus.

Vyriausybės atstovė Vilniaus apskrityje

Vilda Vaičiūnienė

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO VILNIAUS APSKRITYJE 2017 M. PIRMO PUSMEČIO VEIKLOS STATISTINIAI DUOMENYS

1 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	viso	Teikimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Nepatenkinta teikimų	
			kreiptasi į teismą	teismo patenkinta prašymų
<p>Vyriausybės atstovo motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo ar panaikinimo klausimus, kai nustatyti prižiūrimų savivaldybių kolegialių ir nekolegialių administravimo subjektų priimti teisės aktai, prieštaraujantys Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau - Vyriausybė) nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams.</p> <p align="center">8 teikimai patenkinti</p>	15	5 Savivaldybės darbuotojų dideli darbo krūviai, per trumpas laiko tarpas įgyvendinti pasiūlymus, dėl kurių nespėjama laiku įvykdyti Vyriausybės atstovo teikimą.	3	Vyksta teisminis nagrinėjimas

2 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	viso	Reikalavimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Neįvykdyta reikalavimų	
			kreiptasi į teismą	teismo patenkinta prašymų
<p>Prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektams pateikti Vyriausybės atstovo reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės sprendimą.</p> <p align="center">11 reikalavimų įvykdyta</p>	14	4 Reikalavimų įvykdymui reikalingas papildomas informacijos gavimas, įvairios procedūros, kurių atlikimui reikia papildomo laiko ir žinių.	-	-

3 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Nepatenkinta teikimų	
			kreiptasi į teismą	teismo patenkinta ieškinių (pareiškimų)
Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais buvo stabdomas prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas	-	-	-	-

4 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Teismo patenkinta ieškinių (pareiškimų)
Kreiptasi į administracinę teisimą su abstrakčiu pareiškimu ištirti norminio savivaldybės administracinio akto teisėtumą	2	<i>Vyksta teisminis nagrinėjimas</i>

5 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybės teisės aktų, neatitikusių galiojančių teisės aktų nuostatų, skaičius
Vyriausybės atstovo patikrinti teisės aktai:	5601	15
Savivaldybės tarybos sprendimai	1696	11
Mero potvarkiai	450	-
Savivaldybės administracijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo įsakymai	3455	4
Kiti (išvardyti kitus patikrintus teisės aktus)	-	-

6 lentelė

Eil. Nr.	Savivaldybės administravimo subjekto pavadinimas	Patikrinta savivaldybės kolegialių administravimo subjektų rengiamų teisės aktų projektų skaičius	Pareikštos pastabos	Kaip savivaldybės atsižvelgė į Vyriausybės atstovo teiktas pastabas	
				Atsižvelgė	Neatsižvelgė
1.	Vilniaus miesto savivaldybė	502	31	27	4
2.	Vilniaus rajono savivaldybė	311	10	9	1
3.	Elektrėnų savivaldybė	188	12	11	1
4.	Šalčininkų rajono savivaldybė	187	7	7	-
5.	Širvintų rajono savivaldybė	183	16	15	1
6.	Švenčionių rajono savivaldybė	200	9	7	2
7.	Trakų rajono savivaldybė	163	5	4	1
8.	Ukmergės rajono savivaldybė	187	14	14	-
	Viso	1921	104	94	10